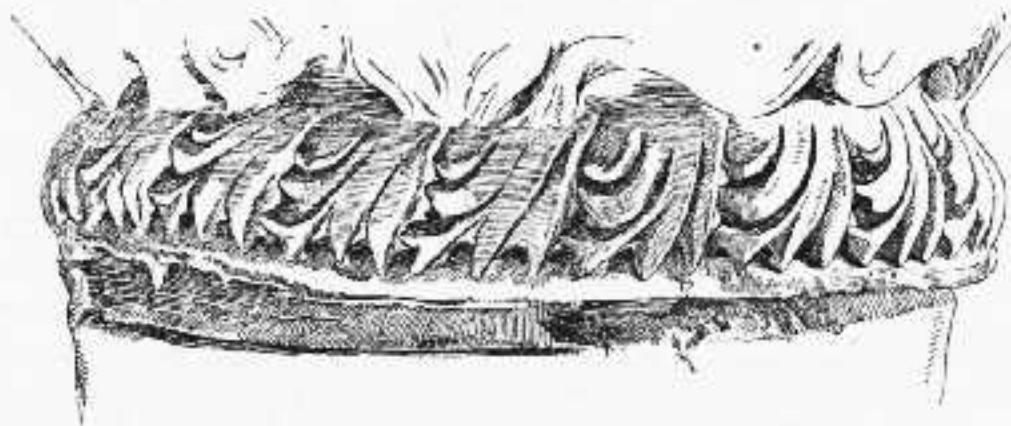

Τοῦτο γενικώτερον παρουσιάζει τὰ γνωρίσματα κορινθιακοῦ κιονοκράνου τῶν ρωμαϊκῶν χρόνων, ἀλλ' ἔχει ἐν ταῖς λεπτομερείαις αὐτοῦ τύπον ἴδιον χωρίζοντα αὐτὸ ἐντελῶς ἀπ' ἐκείνου. Ἡ ἐξερεύνησις τοῦ τύπου τούτου ὀφείλεται κατ' ἐξοχὴν εἰς δύο χριστιανολόγους, εἰς τὸν Cata-neo¹, μάλιστα δ' εἰς τὸν Strygowski, ὅστις ἐξηκρίβωσε λεπτομερέστατα τὰ κατ' αὐτό². Οὐχ ἦττον δὲ καὶ τρίτος ἐρευνητὴς τῆς χριστιανικῆς τέχνης, ὁ κ. Laurent, ἐπ' ἐσχάτων συνέβαλε μεγάλως διὰ τῶν ὑπ' αὐτοῦ μελετηθέντων ἐκ Δελφῶν θεοδοσιακῶν κιονοκράνων³. Κατ' αὐτοὺς γνωρίσματα κύρια τὸ κιονόκρανον τούτου ἔχει τὰ ἐξῆς εἶναι σύνθετον, ἔχει δύο σειρὰς ὀκτὼ φύλλων ἀκάνθου ἀκανθωτῆς (*acanthus spinosus*), ἄνωθεν δὲ μεταξὺ τῶν ἐλίκων τοῦ κιονοκράνου ὀρθὰ φύλλα ἔχοντα πέντε λοβοὺς. Κάτωθεν ἔχινος ἐκ φύλλων ἀκάνθου ἀκανθωτῆς τεθειμένων πλαγίως περιβάλλει τὴν βάσιν τοῦ κιονοκράνου.

Πρὸς κατανόησιν τῆς περιγραφῆς ταύτης παραθέτομεν εἰκόνα ἐνὸς τῶν ἄριστα σωζομένων θεοδοσιακῶν κιονοκράνων (εἰκ. 45), ὅπερ εὑρήται ἐν Ῥαβέννῃ (πλατεῖα Βίκτωρος Ἑμμανουήλ)⁴, καὶ ἑτέραν ἐν ᾗ εἶναι καταφανέστερα τὰ καθέκαστα τῆς ἀκάνθου τοῦ ἔχινου, ὅστις ἀποτελεῖ ὡς εἵπομεν τὸ χαρακτηριστικώτερον γνώρισμα τοῦ κιονοκράνου τούτου (εἰκ. 46) (ἅγιος Βιτάλιος Ῥαβέννης).

Τὸ θεοδοσιακὸν κιονόκρανον, ὡς καὶ ἐκ τοῦ ὀνόματος δηλοῦται, γενικώτερον νομίζεται ὡς ἀνῆκον εἰς τοὺς χρόνους Θεοδοπίου τοῦ Β', δηλαδή εἰς τὰ ἔτη 408—450, οὐχ ἦττον ὁμῶς ἐξηκριβώθη ἐπ' ἐσχάτων ἀσφαλῶς ὅτι ἡ περίοδος καθ' ἣν ἦτο τοῦτο ἐν χρήσει εἶναι

Εἰκ. 46. Ἐχῖνος θεοδοσιακοῦ κιονοκράνου (Strygowski).

πολλῶ μακροτέρα, ὅλη ἡ Ε' ἑκατονταετηρίς. Πλὴν ἄλλων πρὸς πίστῳσιν τούτου τεκμηρίων, παρατηρήθη ἤδη ὅτι τὸ μόνον μνημεῖον οὗ γνω-

¹ L'architecture en Italie du 6e au 11e siècle (γαλλ. μετάφρασις σ. 37).

² Byz. Denkmäler II σελ. 241. Byz. Zeitschr. αὐτόθι.

³ Delphes chrétien ἐν Bull. Corr. Hell. XXIII σελ. 208 κ. ἑ.

⁴ Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Laurent ἐν. ἀν. κατὰ φωτογραφίαν Ricci ἀριθ. 362.